

Oulun Energia Oy

PL 116
90101 OULU

Perustamislupa

Oulun Energia Oy (y-tunnus: 0989376-5) saa toteuttaa Laanilan biovoimalaitoksen.

Oulun Energia Oy:n on toteutettava laitos lupahakeuksessa esittämällään tavalla, ellei lupaehdoissa muuta määrätä, sekä toimittava vaarallisten kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista annettujen säädösten mukaisesti.

Vaarallisten kemikaali lisäyksiä ei saa tehdä ennen kuin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tehnyt laitokselle käyttöönottotarkastuksen (VNa 685/2015 30 §). Tarkastusta on pyydettävä Tukesilta hyvissä ajoin ennen lisäysten suunniteltua aloittamisajankohtaa. Tarkastuksessa todetaan, että toiminta on säännösten ja tämän päätöksen ehtojen mukaista. Lisäksi tarkastuksessa käydään läpi laitoksen turvalliseen käyttöön, laitoksen rakenteiden, laitteistojen ja varusteiden huoltoon ja kunnossapitoon, henkilöstön koulutukseen ja opastukseen sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja pelastustoiminnan organisointiin liittyviä asioita (L 390/2005 26 a §, VNa 685/2015 30-31 §).

Kohde ja sen sijainti

Oulun Energia Oy, Laanilan biovoimalaitos, Typpitie 3, 90620 OULU (kiinteistötunnukset 564-64-3-11, 564-64-3-11-M502). Kohde ei sijaitse pohjavesialueella.

Laitoksen kuvaus

Laitos on polttoaineteholtaan 220 MW:n biovoimalaitos. Laitoksen arvioitu vuotuinen käyttöaika on 8 000 tuntia (huipunkäyttö 7 000 tuntia). Biovoimalaitoksen monipolttoainekattila perustuu leijutekniikkaan, jolloin kattilassa voidaan polttaa useita eri polttoaineita samanaikaisesti. Kattilan polttoaineena käytetään pääasiassa biopolttoaineita, turvetta ja kierrätyspolttoainetta (SRF). Laanilan biovoimalaitos käsittää mm. polttoaineen vastaanottoaseman, polttoaineen varastointi- ja käsittelyjärjestelmät (sis. ylitemurskain ja mobiilimurskain), kattilalaitoksen, turbiinilaitoksen, savukaasujen puhdistuslaitteistot sekä lämmön talteenoton, piipun (110 metriä) ja tuhkaillot. Alueelle sijoitetaan myös polttoaineterminaali, jossa varastoidaan biopolttoainetta hakkeena ja runkoina.

Biovoimalaitoksen toimintaan liittyy vaarallisia kemikaaleja, joita saa olla yhtiön tiloissa enintään seuraavat määrät:

Kemikaali	Luokitus	Määrä (t)
Kalsiumhydroksidi, Jauhe	Eye Dam. 1, H318; Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H335;	110,1

31.3.2020

668/36/2019

Natriumhydroksidi, 50 % liuos	Skin Corr. 1, H314	90,2
Ammoniakkivesi alle 25 %	Skin Corr. 1, H314; STOT SE 3, H335, H336;	80,1
Kevyt polttoöljy, (Teboil Motor)	Flam. Liq. 3, H226; Aquatic Chronic 2, H411; Acute Tox. 4, H332; Asp. Tox. 1, H304; Carc. 2, H351; Skin Irrit. 2, H315; STOT RE 2, H373;	2,1
Suolahappo (vesiliuos), 30 % liuos	Skin Corr. 1, H314; STOT SE 3, H335;	1,2
Muu kemikaali, Karbohydraatti, 5-10 % liuos (KK-Aminox 60)	Acute Tox. 4, H302, H312, H332; Skin Sens. 1, H317;	1,1
Trinatriumfosfaatti, Jauhe	Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H335, H336;	1,1
Hydratsiini, Hydratsiinin vesiliuos (Levoxin35)	Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 1, H410; Acute Tox. 3, H301, H311, H331; Carc. 1, H350; Skin Corr. 1, H314; Skin Sens. 1, H317; Acute Tox. 4, H302, H312, H332; Eye Dam. 1, H318;	0,4
Natriumhypokloriitti, 12 % liuos	Aquatic Acute 1, H400; Skin Corr. 1, H314;	0,2
Nestekaasu, Propani	Flam. Gas 1, H220;	0,1

Lisäksi laitoksella saa varastoida vähäisiä määriä muita, esim. kunnossapitoon ja laboratoriotoimintaan liittyviä vaarallisia kemikaaleja.

Edellä mainittujen varastoitavien vaarallisten kemikaalien määrän ja vaaraluokitusten perusteella laskettu suhdeluku ylittää laajamittaisen käsittelyn ja varastoinnin rajan (685/2015, 4§). Laitos on laajuudeltaan lupalaitos.

Päätöksen määräykset ja ehdot

Toiminnan tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

1. Vaarallisia kemikaalien käsittelyn tai varastoinnin yhteydessä tapahtuvat vuodot on pystyttävä hallitsemaan. Käsittely ja varastointi käsittää säiliöt, laitteistot ja putkistot. (VNa 856/2012 51-52 §)
2. Säiliöiden täyttö- ja tyhjennyspaikalta on vuototilanteessa saatava talteen vähintään suurimman kuljetussäiliön (esim. kuljetuskontti tai säiliöauton suurin osasto) tilavuus. (VNa 856/2012 52 §)

31.3.2020

668/36/2019

3. Laitoksella on oltava asianmukaista torjuntakalustoa mahdollisen vuodon nopeaa keräämistä ja ympäristöön leviämisen estämistä varten. (VNa 856/2012 73 §) Torjuntakaluston käyttöä tulee harjoitella.
4. Ellei painelaitelainsäädäntö edellytä vaativampaa luokkaa, laitoksen vaarallisten kemikaalien putkistot on suunniteltava, rakennettava, tarkastettava ja dokumentoitava kuten kyseessä olisi painelaitelainsäädännön I-luokan putkisto. (VNa 856/2012 47 §)
5. Kemikaalisäiliöiden on oltava soveltuvia niissä varastoitaville kemikaaleille. Lisäksi säiliöiden, joihin sovelletaan painelaitesäädöksiä, tulee täyttää myös kyseisten säädösten vaatimukset. Asiakirjat säiliöiden vaatimustenmukaisuudesta on esitettävä käyttöönottotarkastuksella. (L 390/2005 49 §, L 1144/2016 5 §)
6. Laitoksen turva-automaation ja muiden turvallisuuden varmistamiseen tarkoitettujen järjestelmien tarkastuksesta tulee esittää todistus käyttöönottotarkastuksella. (VNa 856/2012 50 §)
7. Laitteistot, putkistot sekä turvallisuuden varmistamiseksi asennetut laitteet ja järjestelmät tulee liittää kunnossapitojärjestelmään. Laitoksen rekisteröidylle painelaitteille on tehtävä määräaikaistarkastuksia painelaitesäädösten mukaisesti. (VNa 856/2012 63 §, L 1144/2016 5 §)
8. Laitoksella työskenteleville on annettava ohjeistus sekä riittävästi koulutusta ja opastusta laitoksen toiminnasta ja siihen liittyvistä vaaroista ennen käyttöönottoa. Kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteiden on oltava henkilökunnan nähtävillä. (VNa 856/2012 64 §)
9. Laitteistot, säiliöt ja putkistot sekä kemikaalien varastointitilat ja -paikat varustetaan turvallisen käytön ja onnettomuustilanteisiin varautumiseen edellyttämillä merkinnöillä. (VNa 856/2012 58-60 §)
10. Laitoksella tapahtuvista onnettomuuksista, tapaturmista ja läheltä piti -tilanteista sekä niiden jälkeen tehtävistä korjaavista toimenpiteistä on pidettävä kirjaa. Vakavista onnettomuuksista on ilmoitettava viipymättä Tukesille. (VNa 685/2015 53 §, liite III)
11. Laitoksella on oltava hätäsuihkuja ja silmähuuhtelupisteitä helposti luokse päästävissä paikoissa. Lisäksi työntekijöillä on oltava käytettävissä asianmukaiset suojavarusteet. (VNa 856/2012 79-80 §)
12. Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä sisäistä pelastussuunnitelmaa ja harjoitettava sen mukaista toimintaa suunnitelmallisesti. Paikallisella pelastuslaitoksella tulee olla käytössään ajantasainen pelastussuunnitelma ja muu pelastustoiminnan kannalta merkittävä materiaali. (VNa 685/2015 18-19 §)
13. Vaaran ja riskiarvioinnin toimenpidesuosituksen toteutetaan. Niiden toteutuminen todetaan yrityksen muutoksenhallinnan mukaisesti laitosta käyttöönotettaessa.
14. Toiminnanharjoittajan tulee tehdä suunnitelmallista yhteistoimintaa muiden alueen toimijoiden kanssa onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuuksien seurausten hallitsemiseksi. Erityisesti tulee huolehtia kiinteästä yhteis-

31.3.2020

668/36/2019

toiminnasta Laanilan Ekovoimalaitoksen kanssa yhteiskäyttöisen öljyn takia. (VNa 685/2015 22§)

15. Laitoksella on oltava nimettynä vaarallisten kemikaalien käytönvalvoja, joka on osoittanut pätevyytensä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston järjestämässä kokeessa. (L 390/2005 29 §, VNa 685/2015 12 §)

Päätöksen perustelut

Laitoskokonaisuus sijoitetaan hakemuksen perusteella alueelle, jonka kaavoitus sen mahdollistaa ja joka on hakijan hallinnassa. Biovoimalaitos sijoittuu Kemira Oy:n tehdasalueelle Takalaanilassa.

Tehtyjen riskiarvioiden perusteella laitoksella sattuvien onnettomuuksien vaikutukset pysyvät laitosalueen sisäpuolella. Tehdasalueelle on laadittu Seveso III -direktiivin mukainen selvitys alueen laitoksista aiheutuvista suuronnettomuusvaaroista. Biovoimalaitoksen varautuminen mahdollisiin ympäröivien laitosten onnettomuuksiin otetaan huomioon biovoimalaitoksen sisäisessä pelastussuunnitelmassa.

Biovoimalaitosta lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat noin 600 metrin päässä. Etäisyys herkkien kohteiden ja laitoksen välillä on riittävä.

Laitoksella on vesitalous- ja ympäristölupa (PSAVI/422/2017). Laitokselle on laadittu sisäinen pelastussuunnitelma ja räjähdysuojausasiakirja.

Biovoimalaitoksen toimintaa valvotaan ympärivuoroakautisesti. Onnettomuuksien ja vahinkoihin varaudutaan rakenteellisin ja teknisin ratkaisuin, turva-automaatiojärjestelmän, suoja-aldaiden, hälytysautomaatiikan, sammutusjärjestelmien, tarkkailun, kunnossapidon ja toimintaohjeiden avulla. Laitoksen alueella kemikaalien ja laitteiden aiheuttamat riskit on huomioitu sijoituksissa.

Lupahakemuksen käsittely

Tukes on vastaanottanut hakemuksen 8.5.2019, jonka jälkeen hakemusta on täydennetty 5.7.2019 ja 16.1.2020. Hakemus on käsitelty asetuksen 685/2015 8 § mukaisena laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia koskevana lupahakemuksena.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu Oulun kaupungin ilmoitustaululla ja Tukesin internet-sivuilla sekä ilmoitettu Kalevassa 11.6.2019. Hakemus on ollut nähtävillä Oulun kaupungin asiointipalvelu Oulu 10 (Torikatu 10, Oulu) ja Tukesin Tampereen toimipisteessä 12.6.-12.7.2019. Mielenpitoet hakemukseen on tullut toimittaa viimeistään 19.7.2019.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Tukes pyysi asiasta lausunnot Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) Ympäristö ja luonnonvarat osastolta ja Oulu-Koilismaan pelastuslaitokselta 20.2.2020. Tukes ottaa esitetyt lausunnot huomioon päätöksessään ja toiminnalle asetettavissa ehdoissa toimivaltansa puitteissa.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta 17.3.2020 saadussa lausunnossa sanottiin että:

31.3.2020

668/36/2019

- Laitoksen ympäristölupahakemuksessa ja ympäristöluvassa on kattavasti tarkasteltu laitoksen mahdollisia kemikaalivuotoja sekä niiden mahdollista vaikutusta ympäristöön. Asiaa on huomioitu myös ympäristölupamääräyksissä.
- Laitos sijaitsee teollisuustoimintaan kaavoitetulla Takalaanilan teollisuusalueella. Oulun kaupungin keskeisen alueen yleiskaavan 2030 mukainen kaavamerkintä alueella on T/kem, joka sallii merkittävien, vaarallisia kemikaaleja valmistavien tai varastoivien laitosten sijoittamisen alueelle.
- Laitoksen naapuritontille, Oulun Energian Ekovoimalaitoksen yhteyteen on suunnitteilla jätteen esikäsittelylaitos sekä biohajoavan jätteen mädättämö. Toimintaa koskeva ympäristölupahakemus on tullut vireille aluehallintovirastoon 10.2.2020. Dominovaikutukset läheisten laitosten sekä suunnitellun mädättämön välillä tulee arvioida. (ehto 14)

Oulu-Koilismaan pelastuslaitokselta 27.3.2020 saadussa lausunnossa sanottiin että:

- Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa laitoksen toteutussuunnitelmiin tai vaarallisten kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin kohteessa.
- Lupahakemuksessa on huomioitu useita palo- ja kemikaaliturvallisuuteen liittyviä asiakokonaisuuksia, jotka tulisi huomioida myös laitoksen sisäisessä pelastussuunnitelmassa. (ehto 12)
- Pelastuslaitos käy tulle käymään tekemiään havaintoja läpi laitoksen henkilökunnan kanssa ja ohjeistaa tarvittavilta osin hätätilanneohjeiden täydentämistä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai annettu mielipiteitä.

Voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Päätöksestä veloitettavat maksut

Päätösmaksu on 3080 €. Päätösmaksuun lisätään kuulemis-, ilmoitus- ja käsittelykulut. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle. (Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018))

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että tästä päätöksestä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Tukesilta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. (Maksuperustelaki (150/1992) 11 b §)

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (Kemikaaliturvallisuuslaki (390/2005) 126 §)

31.3.2020

668/36/2019

Sovelletut säännökset

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005) 26a,29, 49 §

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 4, 12, 18-19, 22, 30-31 §

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012) 47, 51-52, 58-60, 63-64, 73. 79-80
Painelaitelaki (1144/2016) 5§

Allekirjoitus

Tämän päätöksen on ratkaissut ryhmäpäällikkö Leena Ahonen ylitarkastaja Matti Nissilän esittelystä.

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu. Allekirjoittajien henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa erilliseltä allekirjoitussivulta allekirjoitusta klikkaamalla. Asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Liitteet

Valitusosoitus

Päätöksen tiedoksianto ja päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi hallintolain (434/2003) 9–10 luvun mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle.

Lisäksi päätöksestä toimitetaan yleistiedoksianto. Päätös on nähtävillä Tukesin internet-sivuilla. Tästä ilmoitetaan virallisessa lehdessä ja Kalevassa. Lisäksi päätöksen antamisesta kuulutetaan Oulun kaupungin ilmoitustaululla.

Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet sekä viranomaisille, joille on asiasta sen käsittelyn aikana annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto taikka joille asiasta valtioneuvoston asetuksen (685/2015) 11 §:n mukaisesti tulee tiedottaa:

Pohjois-Suomen AVI, Työsuojelu

Pohjois-Pohjanmaan ELY, Ympäristö ja luonnonvarat

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos, Oulun kaupungin kirjaamo

VALITUSOSOITUS

MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus mainittu sivun alaosa)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus.

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

MINKÄ AJAN KALUENNA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen nähtävillä oloa koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Virallisessa lehdessä.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähettyksenä taikka asiamiestä tai lähettä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

MINNE VALITETAAN

Muutosta haetaan alla mainitusta (x) hallinto-oikeudesta:

- Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189 (käyntiosoite Isokatu 4), 90101 Oulu

